

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **ROK real, s.r.o.**, IČO: 36 607 339, so sídlom v Michalovciach, Staré nábrežie č. 9/3286, zastúpeného JUDr. Radoslavom Sotákom, advokátom, so sídlom v Michalovciach, Nám. Slobody č. 3, proti odporkyňi **A. Š.**, bytom M. zastúpená JUDr. Mikulášom Pavlíkom, advokátom, so sídlom v Michalovciach, Š. Kukuru č. 14, **o zaplatenie 1.900,- Eur a príslušenstvo**, vedenej na Okresnom súde Michalovce, pod sp. zn. 8 C 117/2011, o dovolaní odporkyne proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach zo 16. októbra 2013 sp. zn. 9 Co 252/2012, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie **o d m i e t a .**

Odporkyňa je povinná zaplatiť navrhovateľovi trov dovolacieho konania vo výške 107,24 Eur k rukám právneho zástupcu navrhovateľa do 3 dní.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Michalovce rozsudkom z 3. augusta 2012 č. k. 8 C 117/2011 – 46 zaviazal odporkyňu zaplatiť navrhovateľovi sumu 1.900,- Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9,5 % zo sumy 1.900,- Eur od 10.9.2011 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Zároveň odporkyňu zaviazal zaplatiť navrhovateľovi trovy konania vo výške 114,- Eur a náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 319,72 Eur k rukám jeho právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Mal preukázané, že navrhovateľ uzavrel s odporkyňou 14. júla 2011 zmluvu o sprostredkovaní, na základe ktorej sa navrhovateľ zaviazal zabezpečiť odporkyňi záujemcu na kúpnu zmluvu, ktorej predmetom bude predaj bytu vo vlastníctve odporkyne. Odporkyňa sa zviazala uhradiť navrhovateľovi v prípade prevodu tejto nehnuteľnosti na záujemcu, ktorého zabezpečil navrhovateľ, províziu vo výške 1.900,- Eur. Navrhovateľ záujemcu zabezpečil v osobe M. L. a následne odporkyňa s touto záujemkyňou uzavrela aj kúpnu zmluvu. O úrokoch z omeškania rozhodol podľa §

517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie odporkyne rozsudkom zo 16. októbra 2013 sp. zn. 9 Co 252/2012 rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil. Stotožnil sa so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa, na správnosť ktorých poukázal. Ďalej v odôvodnení uviedol, že nie je daný ani jeden z odvolacích dôvodov. Neúplnosť zistenia skutkového stavu je v sporovom konaní odvolacím dôvodom len za predpokladu, že príčinou neúplných skutkových zistení bola okolnosť, že súd prvého stupňa nevykonal účastníkom navrhnutý dôkaz, ktorý je spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť. Nevykonanie dokazovania oboznámením sa s originálom zmluvy o sprostredkovaní, na ktorej odporkyňa spochybnila podpis konateľky navrhovateľa, nebolo potrebné, lebo z vykonaného dokazovania vyplynul záver, že medzi účastníkmi vznikla zmluva o sprostredkovaní, konateľka navrhovateľa vo svojom vyjadrení na pojednávaní 3. augusta 2012 potvrdila, že zmluvu podpísala ona. Súd prvého stupňa úplne zistil skutkový stav a na tento správne aplikoval právne predpisy. Bolo preukázané, že M. L. ako záujemkyňa 17. Augusta 2011 vykonala ohliadku bytu, pri ktorej ju sprevádzala zástupkyňa navrhovateľa –S. M., maklérka, ktorá ohliadku dohadovala s odporkyňou. Vzhľadom na povahu veci a nutnosť sprístupniť predávanú nehnuteľnosť (byt) bolo vylúčené, aby odporkyňa o vykonaní ohliadky bytu nevedela a s prihliadnutím na neskoršie uzavretia kúpnej zmluvy s M. L. je vylúčené, že by odporkyňa nemala vedomosť o skutočnosti, že kupujúca informácie o byte a jeho stave získala na základe iniciatívy navrhovateľa. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1, § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie odporkyňa. Prípustnosť dovolania odôvodnila tým, že rozhodnutie súdu prvého stupňa a ani odvolacieho súdu nespĺňa podmienky uvedené v ustanovení § 157 ods. 2 O.s.p. Súd prvého stupňa, ale ani odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutia najmä čo sa týka odôvodnenia vyhodnotenia dôkazov so starostlivým prihliadnutím na všetko, čo vyšlo za konania najavo včítane toho čo uviedli účastníci a to predovšetkým na odôvodnenia požiadavky odporkyne na predloženie originálu zmluvy o sprostredkovaní. Rozsudky oboch súdov nie sú presvedčivé. Žiadala rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

Navrhovateľ žiadal dovolanie odporkyne ako neprípustné odmietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr to, či dovolanie odporkyne smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci rozhodol odvolací súd rozsudkom. Občiansky súdny poriadok pripúšťa dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1), ďalej proti rozsudku odvolacieho súdu, v ktorom sa odvolací súd odchyľil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2) a napokon proti rozsudku, ktorým bol potvrdený rozsudok súdu prvého stupňa, ak odvolací súd vo výroku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 (§ 238 ods. 3).

V prejednávanej veci dovolaním napadnutý rozsudok, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa (pričom vo svojom výroku prípustnosť dovolania nevyslovil), a nejde o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p., a v tejto veci nebolo dovolacím súdom vydané predchádzajúce rozhodnutie, je nepochybné, že prípustnosť dovolania odporkyne z ustanovenia § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. vyvodit' nemožno.

Podľa ustanovenia § 242 ods. 1 druhej vety O.s.p., ukladajúceho dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnúť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie), Najvyšší súd Slovenskej republiky preskúmal prípustnosť dovolania nielen vo vzťahu k § 238 O.s.p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť

byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Vady konania vymenované v § 237 písm. a/ až e/ O.s.p. neboli v dovolaní namietané a ani nevyšli v dovolacom konaní najavo. Z týchto ustanovení preto prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť.

So zreteľom na odporkyňou tvrdený dôvod prípustnosti dovolania sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia, že v prejednávanej veci jej postupom súdu bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.), pričom treba zdôrazniť, že prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nezakladá samo tvrdenie účastníka o existencii niektorej z uvedených procesných väd, určujúcim je zistenie, že k vade tejto povahy skutočne došlo.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

Odporkyňa vytýkala odvolaciemu súdu nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku.

V zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd (ďalej „dohovor“), každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Do práva na spravodlivý proces nepatrí právo účastníka konania, aby všeobecný súd sa stotožnil s jeho právnymi názormi, návrhmi a hodnotením dôkazov.

Právo na spravodlivý súdny proces neznamená ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby bolo rozhodnuté v súlade s jeho požiadavkami a právnymi názormi. Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy

Slovenskej republiky (ďalej „ústava“) a práva na spravodlivý proces podľa cit. čl. 6 ods. 1 dohovoru nepatrí ani právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecných záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania.

Podľa § 157 ods. 2 O.s.p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané, a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal, a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p.), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo (účastníka) a povinnosť (súdu) na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého jurisdikčného aktu (rozhodnutia). Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konanie spĺňajúce garancie spravodlivosti, a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva [(ďalej len „ESLP“), porovnaj napr. rozsudok vo veci García Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999, sťažnosť č. 30544/96, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1999-I] tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I). Ústavný

súd Slovenskej republiky vyslovil, že „súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu“ a že „takéto odôvodnenie musí obsahovať aj rozsudok opravného (odvolacieho) súdu“ (porovnaj uznesenie z 3. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/03). Ústavný súd vo svojom uznesení z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04 vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však *nemusi* dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“. Odvolací súd v prípade potvrdenia rozsudku súdu prvého stupňa sa v princípe môže obmedziť na prevzatie odôvodnenia podaného súdom prvého stupňa (porovnaj rozsudok Helle proti Fínsku z 19. decembra 1997, sťažnosť č. 20772/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-VIII).

Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že odvolací súd postačujúco odôvodnil svoj rozsudok, ktorým nadviazal na rozsudok súdu prvého stupňa, ktorý ako vecne správny potvrdil. Podľa dovolacieho súdu nižšie súdy dostatočne odôvodnili svoje rozhodnutia; ich zdôvodnenie ako celok spĺňa parametre zákona na odôvodnenie rozsudku (§ 157 ods. 2 O.s.p.), je v ňom vysvetlené, z ktorých dôkazov pri rozhodovaní vychádzali aj ako vec – zistený skutkový stav – právne posúdili. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvého stupňa a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu; takýto prístup reflektuje aj ostatne citovanú judikatúru ESĽP. V prípade, ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvého stupňa, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa, s ktorým – ako už bolo spomenuté – tvorí jeden celok.

Nakoľko prípustnosť dovolania v danom prípade nemožno vyvodit' z ustanovení § 238 O.s.p. a v dovolacom konaní nevyšlo najavo, že by konanie na súdoch nižších stupňov bolo postihnuté niektorou z väd uvedenou v § 237 O.s.p., Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie odporkyne podľa § 243b ods. 5 v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný, odmietol.

V dovolacom konaní procesne úspešnému navrhovateľovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti odporkyne, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 v spojení s § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O.s.p.). Navrhovateľ vo svojom vyjadrení k dovolaniu žiadal priznať náhradu trov dovolacieho konania vo výške 81,32 Eur + DPH a režijný paušál 8,03 Eur + DPH. Advokát navrhovateľa je platcom DPH. Trovy právneho zastúpenia boli navrhovateľkou uplatnené a vyčíslené v súlade s § 10 ods. 1, § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhlášky š. 665/2004 Z. z. Výška tarifnej odmeny za právny úkon je 81,33 Eur (zo základu 1.900,- Eur) + 20 % DPH 16,27 Eur a režijný paušál 8,03 Eur (pre rok 2014) + 20 % DPH 1,61 Eur, spolu trovy právneho zastúpenia sú 107,24 Eur.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. februára 2015

JUDr. Ľubor Š e b o, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Vanda Šimová